

magazine

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Stages in het buitenland

Interview met **FORUM**:

Ouderparticipatie helpt
talenten zichtbaar maken

Inspirerende manifestatie:

Drie Award-winnaars

inhoud

3 Oranje allochtoon

Van de eindredactie

4 Door de bril van

Remco Wijnia, directeur Dienst Sociale Werkvoorziening Zoetermeer

5 Kies Kleur in Groen in vogelvlucht

Waar staan we nu?

8 Netwerk Kies Roze in Groen

Seksuele diversiteit binnen het groene onderwijs

9 Fotoverslag Manifestatie Kies (én kijk) Kleur in Groen

10 Stages over de grens

Een ervaring voor het leven

17 De Bazar

Tips voor lesmaterialen, tentoonstellingen, gastlessen en nog veel meer

18 Ouderparticipatie helpt talenten zichtbaar maken

Echt in gesprek

21 Dresscode

Colomn Kaka-iigee

22 De praktijk van diversiteit

Natuurmonumenten

24 Diversiteit lééft in groen onderwijs

Verslag van de manifestatie en de winnaars van de Awards

28 Groen Onderwijs blikvanger op vmbo-beurs Spots on Jobs

30 Cherry Blossom

Op de cover Mandy Eltink van Stoas
Vilentum hogeschool
lees haar verhaal op pagina 15

Oranje allochtoon

Mijn zoon heeft sinds kort een nieuwe basketbaltrainster. Een jonge atletische studente van een sportacademie die bloedfanatiek en heel betrokken het team coacht. Compleet met huiswerk ('elke morgen tien x opdrukken jongens!') via de groepsapp. Ze is Antilliaans óf Surinaams (ik zie dat verschil nog steeds niet..) en past met haar kleurtje en afrokapsel precies bij het Amerikaanse 'basketbalgevoel'. Ik vind het een aanwinst. Zoon blijkbaar ook, want toen er een vriendje op bezoek was, liet hij trots haar Whatsapp-foto zien: "Kijk, dit is onze nieuwe coach. Ze is allochtoon."

Ik schoot in de lach om die toevoeging. Maar voordat ik vroeg waarom hij dat zei, besloot ik tot een kleine test. "Aha, allochtoon hè..... En Maxima dan, is die allochtoon?" "Ja, tuurlijk", was het antwoord. Waarmee ik begreep dat de definitie van allochtoon voor mijn twaalfjarige helder was.

Op de redactie van het Kies Kleur in Groen Magazine hadden we een soortgelijke discussie. Wanneer ben je allochtoon en is het nog wel kies om het woord te gebruiken, of hangt er te veel een negatieve klank omheen? Aanleiding was het artikel 'Kies Kleur in Groen in Vogelvlucht' waarin de nieuwe instroomcijfers van niet-westerse -jawel- allochtonen zijn opgenomen. Voor het meetbaar maken van resultaten zijn dit soort 'stempels' dus toch gewoon af en toe nodig. Dat die resultaten er mogen zijn, lees je op pagina zes!

Verder in dit nummer aandacht voor ouderparticipatie en stages in het buitenland. En natuurlijk worden de winnaars van de Kies Kleur in Groen Award (verkozen op de manifestatie van 27 maart jl.) in het zonnetje gezet.

Als dit Magazine van de persen rolt, hebben we in Nederland een koning en een allochtone koningin. Met tweede-generatie-allochtone prinsesjes. Zoonlief zit er niet mee. Voor hem is allochtoon gewoon de definitie van 'niet in Nederland geboren of (voor)ouders niet in Nederland geboren'. Pfieuw, opvoeding gelukt. Nu nog wat van die allochtone prinsesjes naar het groen onderwijs.



Mirjam Kuggeleijn,
eindredacteur van het Kies Kleur in Groen Magazine

Remco Wijnia

Focusgroeplid voor Kies Kleur in Groen,
directeur DSW Dienst Sociale Werkvoorziening Zoetermeer
DSW begeleidt mensen met een afstand tot
de arbeidsmarkt naar een passende baan



door de bril van

Iedereen kijkt met andere ogen naar Kies Kleur in Groen. Soms geeft het opzetten van een andere bril ineens een hele andere, ruime blik. In 'Door de bril van' kijken we door de ogen van één van onze lezers naar het project.

Als je in het groene onderwijs afstudeert, heb je kans op minstens vier banen. Maar wat wordt dat slecht gecommuniceerd. Op de school van mijn oudste, vmbo-t, krijgen de kinderen veel informatie over studiekeuze maar groen wordt daar niet, nooit, genoemd. Wel economie en management: dat kun je inmiddels toch wel werkeloosheidsopleidingen noemen. Waarom grijpt 't groene onderwijs hier zijn kansen niet? Waarom komt het groene bedrijfsleven niet met een krachtig verhaal?

TEKST: TOON VAN DER VEN
FOTOGRAFIE: MARION KLERKEN

Als 'groen' zo verborgen blijft, kun je het onder allochtonen wel helemaal vergeten. Onderzoek eens hoe je je verhaal bij die mensen kunt brengen: jullie zullen naar hen toe moeten want zij komen niet naar jullie. Denk 's na over communicatie in het Arabisch en Turks om mensen beter te bereiken, organiseer brede bijeenkomsten: voor eigen kring is leuk maar dat levert te weinig op.

'Inzetten op een landelijke campagne. Het gaat hier toch om een topsector?'

De term diversiteit is breed, heel breed: denk aan onze sw-medewerkers, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die horen daar ook bij. Hoe breder je inzet, hoe zichtbaarder je wordt en die zichtbaarheid is een cruciale factor. Kies Kleur in Groen is op kleine schaal een mooi project, maar als je echt iets structureels wilt bereiken, moeten politiek, onderwijs en bedrijfsleven inzetten op een landelijke campagne, inclusief tv-reclame en tv-programma's. Het gaat toch om een topsector?

Laat groene banen en baantjes ook voor je communiceren: jongeren kunnen via een vakantiebaantje enthousiast worden voor de groene sector. Maar niet als dat

werk een soort slavernij is: tien uur hard werken per dag voor net het minimumloon. Oost-Europeanen doen dat nu nog, maar je kunt scholieren toch wel in twee ploegen laten werken? Zie het op langere termijn als investeren in de werknemers van de toekomst en jaag ze dus niet weg met kortetermijnwinst. Hier ligt zeker een taak voor LTO.

Als jongeren zien en ervaren dat werken in de groene sector niet alleen maar tomaten plukken is, maar bijvoorbeeld ook logistiek, op een heftruck of tractor rijden (wie vindt dat nou niet leuk?), laborantenwerk, veiling en commercie. Nou dan komen ze heus wel, ook de allochtone jongeren. Maak 't leuk! ■

Kies Kleur in Groen in vogelvlucht Waar staan we nu?

Nog een jaar Kies Kleur in Groen. Waar staan we eigenlijk, als het gaat om de doelen en ambities die we onszelf hebben gesteld? Een terug- en vooruitblik.

TEKST: ESTHER WOUTERS

2008

Op 6 oktober 2008 boden de AOC's, Stoas Wageningen Vilentum Hogeschool, Wageningen UR en Aequor het actieplan Kies Kleur in Groen aan toenmalig minister van LNV, Gerda Verburg aan. Plaats van actie was de eerste Manifestatie Kies Kleur in Groen in De Kemphaan in Almere. Inzet van het actieplan Kies Kleur in Groen was: gezamenlijk zorgen voor meer diversiteit in het groen onderwijs. Convenantpartners werkten dit later uit tot een finishfoto voor 2013/2014. Daarin stelden ze zich een aantal doelen: dat diversiteit op verschillende beleidsterreinen wordt gestimuleerd en structureel aandacht krijgt in het primaire proces; dat bestuurlijk, landelijk, regionaal en lokaal, duurzame verbindingen zijn gelegd met partijen rond de Integratieagenda; dat er op het gebied van kennisdeling en ondersteuning een duurzame samenwerking is opgebouwd met ondersteuning- en kenniscentra, van wie verwacht mag worden dat zij actief participeren in activiteiten rond de groene opleidingen; dat er een zichtbare instroom van niet-westerse allochtonen op gang is gebracht, met een landelijke stijging van 10% van de instroom voor het schooljaar 2013-2014 ten opzichte van de instroom voor het schooljaar 2009-2010.

Van landelijke activiteiten naar meer maatwerk

In de eerste jaren was het vooral zaak bekendheid aan de meerwaarde van diversiteit te geven op de onderwijsinstellingen. Er was behoefte aan informatie, inspiratie, uitwisselen. Een kerngroep van diversiteit-ambassadeurs vanuit de groene onderwijsinstellingen,

verzameld in de community Kies Kleur in Groen, heeft hier hard aan gewerkt. Vanaf 2012 is er een uitgebreid maatwerk aanbod vanuit Kies Kleur in Groen. Locaties kunnen ondersteuning aanvragen bij hun ambities en activiteiten aan Kies Kleur in Groen, eenvoudigweg door hun contactpersoon uit de coördinatiegroep of de landelijke helpdesk te bellen. Daarnaast is er een set van landelijke activiteiten, zoals de jaarlijkse manifestatie en het Magazine Kies Kleur in Groen.

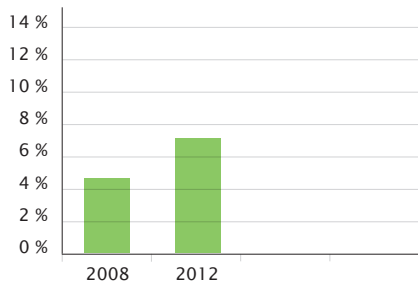
Instroom

Het meest meetbare resultaat is de instroom van niet-westerse allochtone leerlingen tot nu toe. Natuurlijk is er meer diversiteit te benoemen als het gaat om de 'nieuwe instroom' die groene onderwijsinstellingen nastreven, maar niet alle vormen van diversiteit zijn te tellen. Deze wel. Er is inmiddels op bijna alle niveaus een flinke stijging te zien. De stijging is zowel percentageel als in totale aantallen.

Vorig jaar was al een opgaande lijn te zien in het vmbo, dit jaar is deze verder voortgezet. Het mbo steeg jaren achtereen sterk en is nu iets teruggezakt, mogelijk stabiliseert de instroom van niet-westerse allochtonen zich voorlopig tussen de twaalf en dertien procent. Verrassend genoeg is ook op hbo-niveau een aanzienlijke verhoging te zien van haast drie procent. Het gaat hier om een toename met 85 niet-westerse allochtone instromers ten opzichte van vorig jaar, op een totaal iets krimpende instroom. Op wo-niveau zijn er feitelijk meer niet-westerse allochtone studenten ingestroomd maar is dit niet terug te zien in de percentages >>

Percentage niet-westerse allochtonen instroom groen onderwijs

Instroom niet-westerse allochtonen vmbo-groen



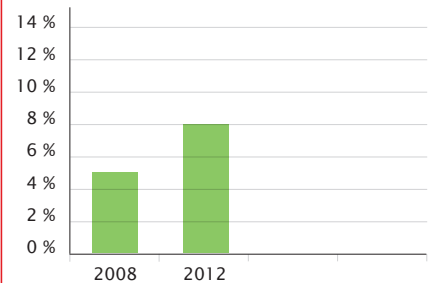
In het **vmbo-groen** steeg de instroom van 5,4% (481 deelnemers) in 2008/2009 naar 7,1% (674 deelnemers) in 2012/2013. Ten opzichte van het schooljaar 2011/2012 is het percentage licht gestegen: het absolute aantal niet-westerse allochtonen is toegenomen van 611 naar 674.

Instroom niet-westerse allochtonen mbo-groen



In het **mbo-groen** is de instroom van niet-westerse allochtonen sterk gestegen: van 6,0% (677 deelnemers) in 2008-2009 naar 12,3% (1476 deelnemers) voor het schooljaar 2012-2013. Ten opzichte van het schooljaar 2011-2012 betreft het een vermindering van 0,5% (182 deelnemers).

Instroom niet-westerse allochtonen hbo-groen



In het **hbo-groen** zien we percentueel en feitelijk een toename van de instroom van niet-westerse allochtonen: van 5,2% (135 deelnemers) in 2008-2009 naar 8% (232 deelnemers) in 2012-2013. Tot 2011-2012 lag de instroom stabiel rond de 5 procent.

Bron: DUO

omdat Wageningen University elk jaar meer studenten inschrijft. In de cijfers kunnen we wel terugzien op welke onderwijsinstellingen de instroom van allochtone leerlingen sterker is gestegen, maar niet op welke locaties de instroom vooral is verkleurd. Soms is dat gewoon meteen zichtbaar. Bijvoorbeeld in Utrecht, Amsterdam-Sloten en Schiedam is duidelijk dat de populatie op de locaties echt veranderd is.

Kies Kleur in Groen ondersteunt de ambitie om de diverse instroom te vergroten, onder andere door groene locaties te ondersteunen bij voorlichting aan niet-westerse basisschoolkinderen en hun ouders, het helpen maken van een sociale kaart van de interculturele omgeving van een school, het trainen van pr-medewerkers, het inzetten van rolmodellen bij voorlichtingen.

Diversiteit in beleid en primaire proces

Naast instroomdoelstellingen zijn er doelstellingen binnen KKIG die ermee te maken hebben dat het groen onderwijs een veilige en prettige leeromgeving voor iedereen wil

bieden, ongeacht je kleur, cultuur, geloof, of je nu van het platteland komt of uit de stad, of je homo, bi- of transgender bent. Diversiteit is sowieso onderdeel van de kerndoelen van het voortgezet onderwijs.

Kerdoel 43 in het voortgezet onderwijs:

De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen, met daarbij aandacht voor seksualiteit en seksuele diversiteit.



acties

In het mbo, hbo en op de universiteit worden leerlingen voorbereid op de internationale groene sector. Groene onderwijsinstellingen verweven diversiteit daarom steeds beter in hun lessen én in hun organisatie, in het hr-beleid, groene curriculum, burgerschapsvorming.

Aan de doelstellingen op het terrein van beleid en primair proces is volgens de groene onderwijsinstellingen hard gewerkt afgelopen jaren. In de jaarlijkse Kies Kleur in Groen monitor geven ze aan dat er meer aandacht aan diversiteit wordt gegeven in lessen en in projectvorm. Ook de aandacht voor internationalisering gaat vooruit. Respondenten vinden dat er in het groene onderwijs vooral aandacht gegeven moet worden aan etnische diversiteit, omdat leerlingen daar het meest 'vreemd' mee zijn. Seksuele diversiteit krijgt de laatste tijd meer aandacht, ook door de wettelijke ingevoerde verplichting leerlingen hierover voor te lichten. Onderwijsinstellingen geven aan dat de internationale competenties nog meer aandacht verdienen en dat docenten bijgeschoold zouden moeten worden in interculturele competenties.

Kies Kleur in Groen ondersteunt die ambities onder andere met schoolbrede bijeenkomsten, trainingen voor docenten, het netwerk Kies Roze in Groen, het stimuleren van aandacht voor diversiteit in lessen via het project Kies Kleur in de Klas.

Verbindingen met externe partijen

Een groene onderwijsinstelling staat in een wijk, stad, regio, Nederland, de wereld. In sommige gevallen geeft dat het gevoel van een witte plek in een gekleurde omgeving. Dan is het logisch om de verbinding met de eigen pluriforme omgeving te zoeken, maar waar begin je? De verbinding met externe partijen kwam de eerste jaren maar moeizaam van

de grond. Inmiddels zijn locaties uit hun schulp gekropen en werken zij samen met sleutelfiguren, expertorganisaties, kenniscentra, gemeenten, andere landen. Onderwijsinstellingen geven aan dat ze steeds meer samenwerken met voor hen 'nieuwe partners' en dat deze samenwerking naar tevredenheid verloopt.

Kies Kleur in Groen ondersteunt die ambities onder andere met de focusgroep, een groep van veertig sleutelfiguren uit diverse groepen die ingewerkt zijn in het groen onderwijs. FORUM kan onderwijsinstellingen inzicht geven in lokale gemeentelijke integratie-agenda's.

2013

Kies Kleur in Groen heeft als uitgangspunt dat iedereen binnen een organisatie op elk niveau op elk moment iets kan doen aan diversiteit. Wilt u weten wat dat in uw geval zou kunnen zijn, kijk dan eens op de website van Kies Kleur in Groen of bel de helpdesk: 0630283154.

Verder

Hoe gaan we verder vanaf nu? In 2013/2014 gaan we verder met het maatwerk op de locaties. Want daar moet het gebeuren. Na volgend schooljaar zal er nog steeds aan diversiteit gewerkt worden door het groen onderwijs, het traject vraagt een lange adem. Waar onderwijsinstellingen aangeven ermee verder te willen, kan opnieuw in gezamenlijkheid ondersteuning georganiseerd worden. Want de resultaten die we tot nu toe hebben geboekt, willen we op zijn minst behouden en liever nog uitbreiden. Want groen is voor iedereen. >>

Bron: bovenstaande gegevens zijn ontleend aan de IVA-monitor



'Paarden zijn gewoon prachtige dieren om mee te werken'

Mohammed Zaazouz - leerling paardenhouderij

Lees meer over Mohammed op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

Netwerk Kies Roze in Groen

Seksuele diversiteit binnen het groene onderwijs

Op elke school is ongeveer 10 procent van de leerlingen en docenten niet heteroseksueel. Binnen het groene onderwijs is dat niet altijd even zichtbaar. Op sommige scholen kunnen docenten en leerlingen openlijk lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender of interseksueel (LHBTI) zijn, terwijl op andere scholen de ervaring is dat ze niet altijd zichzelf kunnen zijn.



Het Netwerk Kies Roze in Groen ondersteunt bij het creëren van een sociaal veilige en stimulerende werk- en leeromgeving voor elke LHBTI binnen het groene onderwijs.

Vanaf december 2012 zijn alle scholen verplicht om voorlichting te geven over LHBTI. Dat kan heel kleinschalig of met een schoolbreed project, op beleidsniveau of operationeel. Via onze partnerorganisatie COC Nederland en de eigen expertise kan het netwerk helpen bij de vragen die de school heeft.

- "Wat is de toegevoegde waarde van roze diversiteit en inclusiviteit in het groene onderwijs?"
- "Hoe kan de sociale veiligheid voor LHBTI worden geborgd?"
- "Waar en wanneer beginnen we met een *Gay-Straight-Alliance (GSA)*?"
- "Doen we wel of niet aan de nationale *Coming-Out* dag mee?"
- "Waar vind ik informatie over homoseksualiteit?"

De taken van het netwerk Kies Roze in Groen

- > beleidsadvisering en –ondersteuning aan management en human resources;
- > proactief bestrijden van discriminatie en ongewenst gedrag naar LHBTI-medewerkers, -leerlingen en -studenten;
- > empowerment van de leden van het netwerk;
- > ondersteuning en advies bij incidenten en hulpvragen;
- > bedrijfsmaatschappelijk werk en zorgcoördinatie ondersteunen en adviseren;
- > voorlichting op evenementen en bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat over LHBTI in het groene onderwijs en de groene sector. ■



Projectleider KRiG:
Dhr. Amin Michel
M 06 - 53 85 25 97
krig@kieskleuringroen.nl



The Colour –'Celebrate diversity'- Kitchen in Utrecht was de perfecte locatie voor de manifestatie



Niek Barendregt, lid stuurgroep Kies Kleur in Groen, blikte terug en keek vooruit



Twaalf goede voorbeelden strenden om twee Kies Kleur in Groen Awards. Edudelta College was één van de prijswinnaars



Sommige kandidaten gooiden alles in de strijd voor de stemmen



Esther Wouters vraagt Mimoun naar zijn belevenissen van de dag



Er was volop gelegenheid voor bijpraten en netwerken



Mimoun Ouled Radi haalde iedereen over om 'Kies Kleur in de Kast' te bekennen



Coco & the gypsies zorgden voor prachtige wereldmuziek



Niet twee, maar drie winnaars van de Kies Kleur in Groen Award op het podium!



Ruim dertig deelnemers vertelden hun verhaal 'in de kast'

Kijk op pagina 24 voor het verslag

A photograph of two young women smiling and looking towards the camera. The woman on the left has long, wavy blonde hair and is wearing a green top and a tan scarf. The woman on the right has long brown hair, wears glasses, and is smiling broadly. They are in a well-lit indoor space, possibly a market or exhibition, with string lights and other people visible in the background.

Bij exotische stages
komen leerlingen
soms meer kennis
brengen dan halen



Stages over de grens

Een ervaring voor het leven

TEKST: MIRJAM KUGGELEIJN | FOTOGRAFIE: MARION KLERKEN EN STUDENTEN

Je hoeft niemand uit te leggen dat stage lopen in het buitenland goed is voor je ontwikkeling. De indrukken en ervaringen die je opdoet wanneer je in een vreemd land, ver weg van je vertrouwde huis en haard bent, vergeet je je hele leven nooit meer. Het verruimt je blikveld én het staat goed op je cv. Wie het in het buitenland redt, kan zich in Nederland zeker redden. Voor de groene sector is het ook vanuit arbeidsmarktperspectief gezien goed om internationale ervaringen op te doen. Maar in hoeverre speelt een buitenlandstage een rol bij het ontwikkelen van interculturele competenties? Dat is vanuit Kies Kleur in Groen gezien wel een interessante vraag.

“Het groene onderwijs is absoluut koploper als het gaat om stages in het buitenland voor mbo-studenten.” Hans Blankestijn, beleidsadviseur internationalisering bij de AOC Raad, heeft klinkende cijfers paraat: “Landelijk gezien gaat ongeveer één procent van de mbo-studenten stage lopen in het buitenland. In het groene mbo is dat zes procent. Wanneer we de bbl- en de niveau 1 en 2 -studenten buiten beschouwing laten is dat zelfs tien tot twaalf procent. Voor het hbo heb ik geen exacte cijfers, maar ook daar is het hoger. Dat komt natuurlijk vooral omdat de groene sector zo internationaal is georiënteerd. Nederland is exportland nummer twee in de wereld en tachtig procent van onze agrarische productie vindt zijn weg naar het buitenland. Maar, eerlijk is eerlijk, een deel van de studenten gaat op stage bij de geëmigreerde oom of tante.” >>

Mandy Eltink en Sabrina Flokstra
liepen stage in Ethiopië



Hans Blankestijn



Fred van Koot



Marlous Mens



Fred van Koot is bij Aequor al jarenlang betrokken bij het internationaliseringsbeleid van het kenniscentrum. Hij heeft dan ook goed zicht op de ontwikkelingen rondom buitenlandstages. “Vanuit Aequor zijn we vooral bezig om meer grip te krijgen op de kwaliteit van de buitenlandse stagebedrijven. Door middel van een grote opschoningsactie hebben we nu ruim een derde van de bedrijven overgehouden. Door samenwerking met kenniscentra of vergelijkbare instanties ter plaatse en de Stichting Uitwisseling, willen we meer zicht krijgen op de kwaliteit

van de stagebedrijven. Om de krachten te bundelen zijn we ook een platform gestart: Agritraineer. Hier brengen we alle nuttige informatie bij elkaar voor zowel leerlingen, stagecoördinatoren als stagebedrijven.”

Topsector

“Je kunt wel merken dat er vanuit het topsectorenbeleid veel aandacht is voor internationale competenties van studenten”, vertelt Fred. “Dan gaat het vooral om de landen waar we veel handel mee drijven: Duitsland, Engeland en Frankrijk. Het onderwijs speelt daar goed op in. Wellantcollege timmert stevig aan de weg en doet zaken met toonaangevende bedrijven in Europa. En Lentiz heeft een groot netwerk met schapenbedrijven in Engeland en Wales. De nieuwe economieën in de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) blijven voor wat betreft de stages -nog- buiten beeld. Het is behoorlijk ingewikkeld en soms ook risicovol om hier leerlingen naar toe te sturen. Daar beginnen scholen niet zo snel aan. Een andere ontwikkeling die we zien, is dat alle stages, dus ook die naar het buitenland, effectief moeten zijn. Nu de meeste opleidingen worden teruggebracht naar drie jaar, moet de stage ook echt iets toevoegen aan de beroepscompetenties. In landen als Turkije en het Oostblok, zie je vaak dat stages worden losgekoppeld van de productiedruk. Het is dan meer een soort scholing die de leerlingen krijgen, dan dat ze

echt actief zijn in de werkpraktijk. Echte werkstages, zoals wij die kennen, zijn daar (nog) niet. Ook bij ‘exotische’ stages, in landen die nog sterk in ontwikkeling zijn, wringt deze eis met de werkelijkheid. Leerlingen komen soms meer kennis brengen dan dat ze er halen. Wat niet wil zeggen dat dit soort stages nutteloos zijn, integendeel. Leerlingen leren hier weer heel andere dingen van, die nuttig kunnen zijn voor hun loopbaan.”

Multiculturele competenties

Maar hoe zit het met stages in de bekende immigratielanden? Dat zou immers goed zijn voor een ruimere blik van de groene studenten en de interculturele competenties binnen het groene onderwijs. Die stages zijn er wel, maar incidenteel. Bij Aequor zijn nu welgeteld vier Turkse, zeven Antilliaanse, vijf Surinaamse en nul Marokkaanse bedrijven gecertificeerd als stagebedrijf. Ook bij de Stichting Uitwisseling krijgen ze zelden een vraag voor uitwisseling met deze landen. Deze stichting bemiddelt uitwisseling van studenten in het groene mbo en hbo. In Marokko ontbreekt het zelfs aan een partner. Marlous Mens van de stichting: “We zien nu wel bij scholen (het Clusius College bijvoorbeeld) projecten ontstaan, die gericht zijn op Polen. Nederlandse niveau 2-leerlingen ervaren de groep Polen die hier werkt als een bedreiging voor hun banen. Door uitwisseling en groepsstages ontstaat er meer begrip over en weer.

‘Meer begrip voor Poolse arbeiders door groepsstages’

De vraag naar stages in landen als Turkije, Marokko, de Antillen en nu dus ook Polen, moet komen vanuit de scholen zelf. Kennelijk is er gewoon niet zo veel behoefte aan. Misschien dat dit wel verandert wanneer er meer allochtone leerlingen voor het mbo- of hbo-groen kiezen. Op dit moment is het voor scholen ook wel lastig te organiseren, met het oog op vergunningen en dergelijke. En als ook de behoefte er bij leerlingen niet is, is het ook wel logisch dat wij die vragen niet krijgen.” >>

India

Stage in India maakte
Kim van Toren nederig

“De hele dag onkruid wieden voor twee euro”

TEKST: MARJOLIJN VAN EENDENBURG

Arme mensen leven letterlijk tussen de varkens en overall op straat doen mensen hun behoefte. Hoewel de overgang met Nederland erg groot was, voelde Kim van Toren (25) zich goed in India. “De mensen zijn ontzettend lief en nodigen je uit om bij hen thuis te komen. In India heb ik geleerd wat gastvrijheid is.”

Eind vorig jaar vertrok de studente Bloem van Stoas Wageningen | Vilentum Hogeschool voor acht weken naar Ludhiana in het noordelijke deel van India, grenzend aan Pakistan. Naast het luxe hotel waar Kim logeerde staan gammele huisjes kriskras door elkaar en domineren bedelende kinderen het straatbeeld. Via de lokale bevolking begreep ze dat de kinderen bedelen voor pooiers. “Toen ik dat hoorde gaf ik de kinderen alleen nog maar dingen waar ze zelf iets aan hadden, zoals snoepjes, koekjes en fruit.”

Schoffel en hak

In Ludhiana liep Kim stage bij een teeltbedrijf van pepers, baby-maïs en kruiden. Het bedrijf met vierhonderd medewerkers kent volgens Kim een duidelijke top-down hiërarchie. “Mannen hebben hogere functies en vrouwen maken lange werkdagen op het land. Met de hand wieden ze onkruid en verdienen daar twee euro per dag mee.”

Op een dag wieden acht vrouwen een stuk land van 0,75 hectare. Kim leerde de vrouwen om met een schoffel en hak te werken. Toen ze dat eenmaal onder de knie hadden, lukte het vier vrouwen om in dezelfde tijd vier stukken land van 0,75 hectare



Deze vrouw leert te werken met een hak



Met de hand onkruid wieden is dagelijkse bezigheid voor veel Indiase vrouwen



Vanaf een olifant bekijkt Kim (r) de stad Jaipur

wieden. “Ik ben blij dat ik het werk van de vrouwen kon verlichten. Nu hoeven ze niet meer de hele dag gehurkt in het land te werken.”

Nederlandse tijd of Indiase tijd?

In India is nauwelijks kennisdeling. Kim merkte dat de kennis vaak bij een persoon ligt. “Mensen wilden heel graag leren, maar qua organisatie viel dat niet altijd mee. “Als je om 13.00 uur een afspraak met iemand had, moest je niet raar opkijken als hij om 15.00 uur een keer kwam opdagen. Ik kon daar niet aan wennen. Als ik op school een afspraak maak zeg ik wel eens: Nederlandse tijd of Indiase tijd?”

Een stapje verder

Terug in Nederland is Kim heel benieuwd wat de mensen in Ludhiana doen met de kennis die ze nu hebben. “Werken de vrouwen bijvoorbeeld nog steeds met schoffel en hak of vervallen ze in oude patronen? Ik hoop dat onze hulp de bevolking een stapje verder brengt, want daar doe je het uiteindelijk allemaal voor.” Is ze veranderd door haar stage? “Ik realiseer me nu hoe goed wij het in Nederland hebben. India maakte mij nederig.”

Turkije de meeste potentie

De studiereizen van het groene onderwijs hebben met name in Turkije en Suriname de nodige contacten opgeleverd. Dit heeft al geleid tot leerlingen die daar een stage hebben gelopen. Vooralsnog lijkt het ontbreken van een echte 'stagetraditie' in de landen plus het feit dat de groene sector vaak een stuk minder ontwikkeld is, een substantieel aantal stageplekken in de weg te staan. Turkije lijkt hierbij de beste kansen te hebben voor de toekomst: het land is sterk in ontwikkeling, er worden steeds meer contacten gelegd en Turkije is opgenomen in het QAFP-project (Quality Assurance Foreign Placement) project. Dit project probeert goede stageplekken te stimuleren in de groene sector in het buitenland.

Groepsstages

Dat er -tot nu toe- slechts incidentele 'echte stages' worden gedaan in de immigratielanden, wil niet zeggen dat er niets gebeurt op het gebied van het ontwikkelen van multiculturele- en internationale competenties. Leerlingen en studenten gaan wel op stap buiten Europa, maar dan vaak in de vorm van een groepsstage of voor een project. Daar zijn tal van mooie voorbeelden van te noemen. Helicon Opleidingen organiseert groepsstages naar India, Kameroen, Oeganda en Thailand (www.greenexperience.nl). AOC Terra en Groenhorst zijn regelmatig in Afrika te vinden. Bij het Nordwin College combineren ze zelfs twee doelstellingen in één project. Met de reis naar Sidi Ifni steunt men een duurzaam project (recycling van petflessen tot tuinmeubilair) én de leerlingen raken hun vooroordelen over Marokkanen kwijt. Dit project is in 2013 nu voor de derde keer uitgevoerd. Vorig jaar won de school hiermee de Kies kleur in Groen Award (bekijk het filmpje op

de site van Kies Kleur in Groen). Vaak worden dit soort projecten gekoppeld aan een maatschappelijk doel en samen met de lokale bevolking uitgevoerd. Het levert vaak een onvergetelijke ervaring op voor de leerlingen.

Veranderde blik

Stage lopen in het buitenland, dat gun je iedere leerling. De ervaringsverhalen bij dit artikel illustreren dat. Maar ook een stage in een iets minder exotisch buitenland is goed voor je ontwikkeling. Je komt in aanraking met andere culturen. Want ook Engelsen, Duitsers of Amerikanen gedragen zich wezenlijk anders dan Nederlanders. Het helpt mee om studenten te laten inzien dat vooroordelen niet altijd terecht zijn. Een internationale stage, in welk land dan ook, laat je anders kijken. En dat is een competentie die iedereen zou moeten hebben! ■

Meer lezen

www.agritrainee.org: platform met informatie over buitenlandse stages

www.qplacement.eu: over het project QAFP

www.greenplacement.nl: Europees project over de kwaliteit en erkenning van buitenlandse stages (Aquap)

www.leonardodavinci.nl: Europese samenwerking en mobiliteit in opleiding en onderwijs

Servicedocument Diversiteit en internationalisering: veel voorbeelden van internationale stages bij de AOC's. Downloaden op www.aocraad.nl/publicaties/voorwoord



Nevin Dikici

Nevin is raadslid in Arnhem en heeft een groot netwerk van organisaties, moskeeën en verenigingen in haar woonplaats. Ze kan scholen in de regio helpen bij het contact leggen met mensen en organisaties uit haar netwerk. Tevens kan ze worden ingezet als adviseur bij de werving, voor praktisch onderzoek of als gastdocente.

Lees hoe je Nevin voor je eigen organisatie kunt inzetten op www.kieskleuringroen.nl de mensen - focusgroep

Ethiopië

Sabrina en Mandy liepen stage in het armste land van Afrika

Met de verkoop van eieren voorzien Ethiopiërs in hun levensonderhoud



“Dierenwelzijn verbeteren is lastig als mensen het slecht hebben”

TEKST: MARJOLIJN VAN EENDENBURG

Als een Nederlandse boer van zijn oude of zieke koe af wil, laat hij hem afmaken. In Ethiopië liggen deze koeien langs de weg, om vervolgens door de hyena's opgegeten te worden. Zomaar een van de vele cultuurverschillen waarmee Sabrina Flokstra (22) en Mandy Eltink (25) geconfronteerd werden tijdens hun managementstage in Ethiopië.



Mandy (2e van rechts) en Sabrina (rechts) poseren met een medewerker van PassionConnects-Ethiopia

Beide hbo-studentes volgen de opleiding Dier- en Gezondheidszorg bij CAH Vientum in Dronten. Van 12 november 2012 tot en met 15 januari woonden en werkten ze in Debre Zeit, dat op ongeveer een uur rijden van de hoofdstad Addis Abeba ligt. “De omgeving is prachtig. Het landschap is kleurrijk en kent veel afwisseling.” In Debre Zeit werkte Mandy aan een kippenproject en Sabrina aan een schapenproject voor PassionConnects-Ethiopia. Deze organisatie zet zich in voor kwetsbare kinderen en arme boerengezinnen. De invulling van het kippen- en schapenproject was ongeveer gelijk. Mandy en Sabrina werkten een bedrijfsplan uit voor de bouw van een voorbeeldstal en ontwikkelden lesmateriaal en een systeem voor microkrediet.

Kippen als levensonderhoud

Om in hun levensonderhoud te voorzien, houden veel Ethiopiërs kippen. Mandy merkte dat er veel kennis ontbreekt over hygiëne, voeding en ziekte. “Nadat een vrouw ander voer voor haar kippen had gekocht, nam de eierproductie dramatisch af en stierven er veel kippen. De vrouw legde zich hierbij neer en zag geen oplossing. We adviseerden haar om beter voer te kopen en na enkele weken knapten de zieke kippen helemaal op.”

In tegenstelling tot kippen zijn schapen in Ethiopië luxe dieren, die alleen worden gegeten bij hoogtijdagen. De komst van de studenten uit Nederland was overigens reden om een schaap te slachten. Vooraf lukte het Sabrina niet om zich in te lezen over Ethiopische schapen. “Niemand kon me vertellen welke schapenrassen ze in Ethiopië houden. Bij de plaatselijke universiteit hoorde ik dat het Ethiopische vetstaartschapen zijn. Dit ras wordt alleen voor het vlees gehouden en niet voor de melk of de wol.”

Relaxed

Het dagelijkse leven in Debre Zeit is relaxed. Als de mensen geld hebben hoeven ze niet te werken. Als het geld op is, gaan ze weer aan het werk. Komt het werk vandaag niet af, dan is er morgen weer een nieuwe dag. Sabrina moest daar aan wennen, maar kan die levensstijl nu wel waarderen. “In Nederland zijn we altijd zo druk. Dat kan best een beetje minder.” Mandy was vooral geraakt door het lot van de mensen. “In Ethiopië is het welzijn van de mensen slecht en dan is het lastig om het dierenwelzijn te verbeteren. Ik zou wel terug willen gaan om iets in de hulpverlening te gaan doen.”

Meer informatie over PassionConnects-Ethiopia is te vinden op www.passionconnects.nl.

Suriname

Het hoveniersvak overbrengen in Suriname

Vakliefde in de tropen

TEKST: GERRIT STRIJBIS

Passie voor het hoveniersvak is één ding, de liefde voor het vak overbrengen aan anderen vraagt net iets meer. Twee leerlingen van de opleiding Tuin en Landschap van de mbo-locatie Houten van Wellantcollege brachten tijdens hun stage in Suriname hun kennis en vaardigheden. Bovendien hadden ze de juiste instelling om kansarmen succesvol te begeleiden.

Micheal van Lagerweij en Jeron Ven werkten bijna drie maanden voor de Stichting RIKA (Re-integratie Kansarmen) in Paramaribo, deze organisatie begeleidt psychiatrische patiënten, voormalig drugsverslaafden en dak- en thuislozen bij hun terugkeer in de samenleving. Op het terrein van RIKA werkten de leerlingen met ze samen bij het onderhoud van het uitgestrekte terrein.

Niet toekijken

“Een schot in de roos, deze jongens hebben iets toegevoegd”, vertelt Gerrit van Dieren van Wellantcollege. Zo werkten ze eendrachtig samen met de bewoners. Ongewoon; de meeste leidinggevers kijken slechts toe. “Door hun enthousiasme brachten ze hun kennis en vaardigheden over, maar ook de liefde voor het vak”, aldus Van Dieren. Ze kregen veel waardering voor hun vakkennis, spraken hier zelfs over met Bouterse en kregen de opdracht te adviseren over de herinrichting van het Onafhankelijkheidsplein in Paramaribo. Van Dieren: “Een enorme eer en erkenning voor hun vakmanschap.”

Van Dieren legde contacten met stagebieders door een groene studiereis naar Suriname. Dit jaar brach-

ten zeven mbo-studenten van Wellantcollege hun stageperiode in Suriname door. Hij ziet veel voordelen in samenwerking. Leerlingen leven in een volledig andere cultuur, maar kunnen wel hun eigen taal spreken: “Moderne vreemde talen zijn belangrijk, maar als het over details en gevoel gaat, lukt dat het beste in onze eigen taal. Daarnaast kennen veel Surinamers Nederland goed, wat cultuurverschillen ook voor leerlingen overbrugbaar maakt.”

Sneeuwbaaleffect

Hoewel het tegenstrijdig is om winterse neerslag en Suriname in één adem te noemen, spreekt hij over een sneeuwbaaleffect. De prestaties van de leerlingen sijn ook door naar de Surinaamse gemeenschap in Nederland: “De helft van de Surinamers woont hier, dit resultaat geeft ook deze groep een nieuw en positief beeld van de hovenierssector en het groene onderwijs”, aldus Van Dieren.

Wellantcollege juicht internationale stages toe. De zeven leerlingen hebben genoten en veel geleerd. Wellantcollege heeft één student, Michael, gevraagd zijn positieve ervaringen in Suriname te delen met studiegenoten in het hele land. Hij gaat na zijn examen terug om enkele klussen af te ronden. ■



Genieten van het natuurschoon

Nodig Micheal kosteloos uit om in de klas te vertellen over zijn buitenlandstage.

Meer informatie:
www.kieskleurindeklas.nl

de bazar

SAMENGESTELD DOOR GERTRUDE VAN DEN BRINK

Er zijn diverse organisaties met vergelijkbare doelstellingen als Kies Kleur in Groen. Ook zij ontwikkelen materialen die scholen kunnen gebruiken voor leerlingen, docenten en ouders. Lespakketten, tentoonstellingen, boeken en nog veel meer. Het KKiG Magazine selecteert in elk nummer de mooiste, leukste en meest bruikbare tips.

Wie jongeren wil bereiken moet hun belevingswereld kennen. Wat zijn de trends voor het komende jaar en waar gaan jongeren zich mee bezig houden? YoungWorks zet de trends jaarlijks op een rijtje. In de blog van april de **jongerentrends top-10** voor 2013. In 2012 gingen de trends van de protestgeneratie tot kneuterigheid en de nieuwste scheldwoorden: 'wat jij, 'gore marmot'? Hoe is het in 2013?



Te yu luku ini son, sabi tak yu ay o dungru.
Als je in de zon kijkt, weet dan dat je ogen donker worden.

Naast de tentoonstellingen van de studiereizen naar Turkije en Marokko, is er nu ook een **fototentoonstelling over Suriname**. Zestien fotopanelen vertellen het verhaal over de groene sector en het groene onderwijs in het land. De tentoonstellingen over de landen kunnen kosteloos worden geleend van Stoas Wageningen Vilentum Hogeschool. Leuk voor bijvoorbeeld een thema-avond, open dag of een projectweek! Mail naar Toon van der Ven: t.van.der.ven@stoasvilentum.nl. Binnenkort zijn voor elke fototentoonstelling lesbrieven beschikbaar.

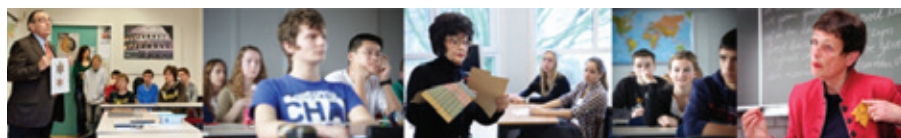


FORUM

INSTITUUT VOOR
MULTICULTURELE
VRAAGSTUKKEN


Alles op een rij over de **feitelijke leefsituatie van moslims in Nederland** anno 2012 lees je in deze factsheet van FORUM Instituut voor multiculturele vraagstukken. Te downloaden op www.forum.nl.

Feiten, cijfers en achtergrondinformatie. Voor iedereen die echt wil weten hoe het zit.



Ontmoeting met een ooggetuige. Nodig een gastspreker uit van het Landelijk Steunpunt WO II-Heden. Zij vertellen elk hun persoonlijk verhaal over over de Tweede Wereldoorlog of recente conflicten en vredesmissies. Ze nemen de leerlingen mee naar het verleden en uiteindelijk terug naar het hier en nu om deze verhalen een plek te kunnen geven. Leerlingen worden bijzonder geraakt door deze persoonlijke verhalen.





‘Migrantenouders worstelen hoe ze enerzijds kinderen kunnen binden aan eigen culturele waarden en normen en ze anderzijds voldoende kunnen loslaten opdat ze hun weg vinden in de Nederlandse maatschappij’

Yasmin Seddiki van FORUM

Ouderparticipatie helpt talenten zichtbaar maken

Echt in gesprek

Veel docenten vinden participerende ouders misschien lastig, maar ouderparticipatie kan echt verschil maken voor leerprestaties, gedrag en studiekeuze. Dat ervaren scholen. Dit geldt zeker ook voor migrantenouders. “Als je elkaar dan kunt versterken als ouders en docenten,” zegt Yasmin Seddiki van FORUM, “is het een enorm succes.”

TEKST: TON VAN DEN BORN | FOTOGRAFIE: MARION KLERKEN EN TON VAN DEN BORN

“Elke ouder is betrokken”, beginnen Yasmin Seddiki en Lisette Massink, beleidsmedewerkers bij Forum, instituut voor multiculturele vraagstukken in Utrecht. Dat spreekt vanzelf. Als ouder praten ze ook uit eigen ervaring. “Die betrokkenheid houdt niet op als ze verder in de studie komen,” zegt Yasmin. Zij is projectleider binnen Forum voor Kies Kleur in Groen. En ze is trots op de kleurrijke brochure ‘Ouders en groen onderwijs’, een pas uitgekomen Forum-publicatie met ‘bouwstenen’ opdat docenten, met name mentoren, aan meer betrokkenheid van ouders en een daaruit voortvloeiende participatie kunnen werken.

Misschien is betrokkenheid voor migrantenouders nog vanzelfsprekender dan voor autochtone ouders, denkt Yasmin. “Onderwijs is voor hen de sleutel naar een succesvolle toekomst, maar ze kennen het onderwijssysteem hier vaak niet goed genoeg. Het is ook ingewikkeld.” Ze weten bijvoorbeeld niet wat groen onderwijs is, wat de mogelijkheden zijn en de perspectieven op de arbeidsmarkt. Andersom is voor groen onderwijs kleur nog vrij nieuw. Scholen vragen zich af: hoe ga je daarmee om? En welke rol kunnen ouders spelen?

Een schoolcultuur waarbij ouders meer zichtbaar zijn op die school is een doel voor Forum. “Al heel lang”, zegt Yasmin. “Het is zo jammer dat de basis die in het basisonderwijs aan ouderbetrokkenheid wordt gelegd, wegsmelt in het voortgezet onderwijs.” “Zo’n brochure is niet voldoende”, voegt Lisette eraan toe. “Maar het geeft wel inzicht en Forum kan scholen verder helpen.”

Enorm verschil

De motieven om aan ouderparticipatie te werken, zijn niet veranderd: met name leerprestaties verbeteren en schooluitval beperken. “De moeilijke momenten zijn bijvoorbeeld de overstap van onder- naar bovenbouw, een nieuwe mentor of zoeken van een stageplek”, legt Lisette uit. “Dan kan een leerling tegen muren oplopen.”

“Omgang met pubers is lastig voor alle ouders, maar misschien nog wel meer voor migrantenouders. Want zij worstelen met de vraag hoe ze enerzijds kinderen kunnen binden aan eigen culturele waarden en normen en ze anderzijds voldoende kunnen loslaten opdat ze hun weg vinden in de Nederlandse maatschappij.”

“De school verwacht van hen dat ouders de nodige ondersteuning geven,” vervolgt Lisette, “maar het maakt een enorm verschil of je zelf die school hebt gedaan en zaken op school goed in perspectief kunt plaatsen. Veel ouders komen niet verder dan: maak je huiswerk en doe je best. Maar je kunt kinderen ook heel goed steunen door bijvoorbeeld te vragen: leg het me eens uit, hoe zit dat dan? Ouders tonen zo hun belangstelling en kinderen kunnen het huiswerk nog eens verwerken.”

“Scholen oordelen vaak te snel dat ouders niet betrokken zijn”, zegt Yasmin. “Bijvoorbeeld als migrantenouders niet op de ouderavond komen of de vaak digitale informatie missen. We vragen ons ook af of >>

'Begin met contact opbouwen als alles goed gaat'

digitaal informeren wel de manier is om hen te bereiken." Scholen moeten meer investeren in ouderbetrokkenheid, benadrukt ze. "Als je ziet wat het oplevert: niet alleen voor schoolprestaties, maar ook voor vermijding van risicogedrag en keuze van studie en beroep. Het helpt om talenten van de kinderen naar boven te halen."

Als vreemden

Locatie Linneaus van Wellantcollege, een vmbo-school in Amsterdam, heel gekleurd, wilde graag de ouderbetrokkenheid vergroten en riep de hulp van Forum in. Die organiseerde in mei en juni 2012 rondtafelbijeenkomsten met ouders, docenten,

leerlingen en directie. "Al die partijen streven hetzelfde na, namelijk succes op school, maar dat lukt niet altijd. Hoe kan het beter? We hebben een analyse gemaakt van knelpunten en kansen", zegt Yasmin. "En dat teruggekoppeld naar de school."

In het algemeen zie je vaak dat docenten verschillende visies hebben op contact met en participatie van de ouders. Een grote afstand tussen school en ouders is echter altijd lastig, legt ze uit. "Ouders kiezen dan vanzelf de positie van het kind tegen de school. Maar als je op de hoogte bent van de afspraken die de school met leerlingen maakt, is er minder

kans dat kinderen misbruik maken van je onwetendheid. Ik had bijvoorbeeld de afspraak dat ik een sms'je kreeg als mijn kind om 8 uur niet op school was."

"Vaak is er pas contact met de ouders als er problemen zijn. Ouders en ook de kinderen denken: als de school met de ouders gaat praten, is er iets mis. Maar", zegt Lisette, "kinderen willen ook graag laten zien als ze iets gepresteerd hebben of een mooi project hebben gedaan. Als je begint met contact opbouwen als alles goed gaat, dan kun je een probleem later veel beter bespreken. Dan praat je niet meer als vreemden."

Partnerschap school en ouders

Het ministerie van Onderwijs investeert in ouderparticipatie. Over de invulling daarvan wordt nog gesproken. Ze willen in elk geval partnerschap tussen de school en ouders stimuleren. Dat partnerschap definiëren ze vanuit ouders die de leerontwikkeling van hun kind op school volgen en ondersteunen, en vanuit de school die ouders inzicht geeft in de schoolvorderingen en de ontwikkeling van het kind. 'Ouders hebben een belangrijke invloed op de houding van het kind ten opzichte van leren', stelt OCW. 'Niet alleen in de voorschoolse periode maar gedurende de hele schooltijd.' Onderzoek ondersteunt dit. Niet alleen bij kinderen in basisonderwijs of in het voortgezet onderwijs spelen ouders een grote rol, maar volgens onderzoek van ebo (expertisecentrum beroepsonderwijs) in 2011 ook bij mbo'ers.

Vijf stellingen uit 'Ouders en groen onderwijs'

1. Als ouders zich betrokken tonen bij het onderwijs aan hun kind, heeft dat een positief effect op leerprestaties, gedrag en werkhouding. Dat geldt voor alle gezinnen – ongeacht sociaaleconomische status, opleidingsniveau en etnische achtergrond – en voor leerlingen van alle leeftijden.
2. Vmbo-leerlingen uit migrantengezinnen krijgen veel minder vaak informatie over vervolgoopleidingen van hun ouders dan vmbo'ers van Nederlandse afkomst. (V)mbo-leerlingen gaan langer door met hun studie als hun ouders veel met hen over de opleiding discussiëren.

3. Betrokkenheid tonen kan door schoolprestaties te volgen, huiswerk te ondersteunen, mee te denken bij studie- en beroepskeuze, stages actief volgen en erover meedenken en samen met school te werken aan sociale competenties en een vroegtijdige aanpak van spijbelen en ander mogelijk risicogedrag.
4. Voor jongeren is er een spanningsveld tussen betrokkenheid van ouders en wat zij ervaren als bemoeizucht. Ouders moeten een balans zien te vinden tussen de behoefte aan zelfstandigheid van hun kind en het belang om op de hoogte te blijven van diens schoolleven.
5. Ouders zijn eerder geneigd mee te doen aan schoolactiviteiten en in het schoolleven van hun kinderen te investeren als de school hen vaker persoonlijk benadert en beter kent.



De brochure is te vinden op de site van Kies Kleur in Groen en FORUM www.forum.nl.





Lisette Massink

Drempel

“Scholen hebben de neiging om nogal eenzijdig te informeren. Maar ouders, zeker ook migrantenouders willen in gesprek, ze willen vragen stellen, ze willen persoonlijk contact in plaats van een hoop informatie over zich heen. Ons advies: sluit aan bij de belevingswereld van deze mensen. Of stap naar ze toe en zeg: ik vind u wel een goede kandidaat voor de ouderraad. Ga er niet bij voorbaat van uit dat ze dat niet willen.”

“De school, of een docent, zegt vaak: het is niet mijn verantwoordelijkheid. En ja, docenten vinden ouders soms maar lastig. Ze onderschatten de mogelijkheden en de inbreng. Ze moeten even een drempel over”, bevestigt Lisette. “Want in het begin vraagt het wel een investering om ouders te betrekken en echt in gesprek te gaan. Een persoonlijk gesprek is voor ouders altijd het interessants. Ze moeten ook groepsinformatie kunnen relateren aan hun eigen kinderen. Het is makkelijk om informatie te geven, maar veel lastiger om een dialoog te voeren. Scholen zien soms niet wat het allemaal oplevert en staren zich blind op die investering.”

Bij migranten hebben ouders meer invloed op studie- en beroepskeuze dan bij autochtone ouders, denken beiden. “Ze hebben bijvoorbeeld sterke ideeën over wat een goede opleiding is en dat een meisje geen techniek of groen kan doen. Als ze roepen: dat is niks, houdt het snel op. Maar het beeld dat ze hebben, is vaak beperkt. En beroepsoriëntatie op school richt zich voornamelijk op kinderen. Echt, er is nog veel te winnen.” ■

column

kaka-iigee

Esther is programmamanager van Kies Kleur in Groen en woont in Wageningen.



Dresscode

Het whatsappje komt op donderdagavond binnen, mijn mobiel geeft haar bekende vogelfluitje. ‘Ga je morgen mee naar Tannet, besloten feest’. Ik veer meteen op. Tannet, dat is een netwerkorganisatie van ons soort mensen, maar dan op zijn Turks. Hoger opgeleide professionals van Turkse komaf die elkaar opzoeken in ontspanning met een zakelijk tintje. Heel fijn netwerk voor mij. En gezellig, ik zie zeker bekenden. ‘Besloten feest’ betekent dat je er alleen op uitnodiging binnenkomt en die heb ik dus net gekregen.

Tevreden inspecteer ik mijn klerenkast, die inmiddels tot op de tanden bewapend is voor dit soort feestjes. Een mens is namelijk nogal snel under-dressed naast alle bloedmooie Turkse vrouwen die altijd tot in de puntjes gekleed en opgemaakt zijn. Zijden bloes, wollen kokerrok, hakken in de kleur van mijn bloes, ik hang het maar vast klaar. Ik weet wat er gebeurt als ik me niet uitsloof qua kleding: het contact komt moeilijk op gang, vrouwen kijken me meewarig aan, het blijft bij een beleefd praatje. Het is niet dat ze het me kwalijk zullen nemen, het is gewoon dat ze niet zullen begrijpen dat ik er zo wil bijlopen op een feest. Het scheidt een afstand.

Van alle ongeschreven cultuurcodes die mensen uitwisselen, is kleding de meest in het oog springende. Er zijn er nog veel meer natuurlijk, als het om de cultuurcodes van Turkse Nederlanders gaat ken ik de meeste wel. Ik pas ze toe en blijf tegelijk mezelf. Een gouden combinatie. Vaak ervaren Turkse Nederlanders me hierdoor al snel als vertrouwd en dichtbij. Ontstaat er direct een heel persoonlijk contact tussen mij en de ander. Interculturele omgangsvormen zijn alleen maar sleutels op de poorten van het echt ontmoeten.

Dat bedenk ik nou allemaal, terwijl ik mijn kleding uitzoek. En dat het goed is dat ik geen kleding meer hoeft te kopen, want ik zie in mijn agenda op vrijdag nog hoogstens 45 minuten vrije tijd om langs een winkel te gaan. Ik hoor weer een vogelfluitje: ‘O ja, dresscode is jaren 20-stijl. Succes.’

Esther Wouters

Niet alleen het groene onderwijs is bezig met meer diversiteit, ook steeds meer bedrijven realiseren zich dat meer diversiteit een meerwaarde kan hebben voor de bedrijfsvoering. In de rubriek 'De praktijk van diversiteit' laten we een paar mooie verhalen zien uit het groene bedrijfsleven.

de praktijk van d



“Natuurmonumenten beschouwt diversiteit in natuur en landschap als een kracht van de natuur. Datzelfde principe geldt voor de verschillende bevolkingsgroepen in de samenleving. Wij streven diversiteit in ons personeelsbestand na, omdat wij vinden dat deze diversiteit onze organisatie kracht geeft.” Aan het woord is Jacqueline Jilleba, p&o-adviseur bij Natuurmonumenten. “Daarbij proberen we ook natuur onder de aandacht te brengen van diverse multiculturele groepen. Bijvoorbeeld door het organiseren van maatschappelijke stages voor vmbo-leerlingen uit de stad. Door deze stages aan

te bieden is het voor Natuurmonumenten mogelijk om jongeren, ook van allochtone afkomst, te laten zien hoe leuk, spannend en gevarieerd de natuur is en welke mogelijkheden die biedt.”

“Lopen hier ook leeuwen?”

Spannende vragen van de leerlingen van het Montessori College Oost uit Amsterdam. Op een zonnige dag in december zijn ze te gast bij Schaep en Burgh van Natuurmonumenten voor een maatschap-

pelijke stage. Nee, leeuwen bleken er niet te zijn, wel reeën. Op de 's Gravelandse Buitenplaatsen en in het Corversbos leven op dit moment zo'n zestig. Regelmatig komt het voor dat honden niet aangeliend zijn en achter (groepen) reeën aanrennen. Soms wordt een ree gepakt door de hond, steekt een ree in blinde paniek een drukke weg over of komt om door stress. Mede hierom is Natuurmonumenten de maatschappelijke stage 'help de boswachter' gestart met het project 'honden aan de lijn'. De leerlingen mochten naar eigen inzicht waarschuwingsborden maken dat honden aan de lijn dienen te blijven. In

iversiteit

TEKST: SASKIA LICHT



De leerlingen krijgen tijdens zo'n maatschappelijk stage een hoop eye-openers mee

groepjes van drie gingen de jongeren vervolgens de bordjes ophangen in het bos, terwijl de begeleidende boswachters vertelden over de omgeving en het ontstaan van het gebied.

“Leuk en mooi zo in de natuur, was nog nooit zo ergens geweest”

Een quiz over waterverbruik was ook onderdeel van het programma. Er werden twee groepen gemaakt, die moesten inschatten wat het verbruik gemiddeld per


persoon was van bijvoorbeeld een douche, bad, toilet, afwassen, afwasmachine, etc. De andere groep gaf dan aan of dat hoger of lager moest zijn. Dit leidde tot stevige en heftige discussies. Sterker nog, sommige leerlingen voelden zich letterlijk in hun eer aangetast als de groep besloot toch een ander getal te noemen dan hetgeen hij of zij in gedachten had.

Jacqueline: “De leerlingen krijgen tijdens zo'n maatschappelijk stage een hoop eye-openers mee. En ze komen in aanraking met natuur, dat is voor sommigen de eerste keer! Vanuit oogpunt van de arbeids-

markt is er in samenwerking met andere terreinbeheerders en opleidingsinstituten (waaronder Helicon Opleidingen en Van Hall Larenstein) een project gestart om jongeren te interesseren voor de natuur en het werken in de natuur: *Nature fits all*. Hiermee willen we meer zichtbaarheid, bekendheid genereren voor het werk en de opleidingen binnen de sector bos en natuur.”

Kijk voor meer informatie op www.naturefitsall.nl

Naar huis na een zeer inspirerende dag vol met goede voorbeelden. Heerlijk een motiverende dag #kkigr

 susanleppink, 6 days ago

Fyousion blikt na nominatie voor #KKiGr Award terug op succesvolle manifestatie in Utrecht #groenbiedtperspectief #onderwijs #bedrijfsleven

 Fyousion, 5 days ago

RT @NevinDikici: Wereldmuziek van Chispy bij jaarlijkse manifest van #kkigr @NSener in Utrecht t.co/vr2DpGeAlx

 NSener, 6 days ago

RT @StoasKKiG: 'De witte kinderen raken op'. Geweldige kreet die nog nagalmt, na prachtige #KKiGr-Manifestatie. #diversiteit

 stoas_jap, 5 days ago

Diversiteit lééft in groen onderwijs

Inspirerende manifestatie Kies én kijk Kleur in Groen

In een ontspannen setting vond 27 maart de landelijke manifestatie Kies én kijk Kleur in Groen plaats. Op het programma stonden wereldmuziek van Coco & The Gypsies, de verkiezing van de Kies Kleur in Groen Awards, inspirerende workshops, de lancering van het roze netwerk en Kies Kleur in de Kast onder de bezielende leiding van Mimoun Ouled Radi. De veelzijdige manifestatie, die projectleider Esther Wouters typeerde als 'georganiseerde chaos', maakte eens en te meer duidelijk dat diversiteit lééft in groen onderwijs.

TEKST: MARJOLIJN VAN EENDENBURG

The Colour Kitchen in Utrecht was het decor van de manifestatie. Net als Kies Kleur in Groen viert dit theater/restaurant/café de diversiteit. Hoogtepunt van de manifestatie was de uitreiking van de Kies Kleur in Groen Awards 2013. Er waren in totaal dertien genomineerde projecten in de categorieën Kies Kleur in de Klas en Externe Oriëntatie (samenwerking onderwijs bedrijfsleven). Aan de bezoekers de taak om te bepalen welke projecten zij het beste vonden. Iedereen kreeg een aantal fiches die ze aan de projecten konden geven. Voor Kies Kleur in de Klas leverde dat een gedeelde eerste plaats op voor Edudelta College Barendrecht (mbo) en AOC Terra Eelde (vmbo). Stoas Wageningen | Vilentum Hogeschool won de award voor Externe Oriëntatie. Van de winnende projecten wordt een professioneel filmpje gemaakt.

Smeltkroes

Onbekend is niet langer onbemand, maar interessant. Dat is sinds 2008 de boodschap van Kies Kleur in Groen aan groen onderwijs. Niek Barendregt haakte daar als keynotespeaker op in. Hij is stuurgroeplid van KKIG en bestuursvoorzitter van Edudelta Onderwijsgroep. Voordat hij bij Edudelta kwam, werkte hij 'Op Zuid' (Rotterdam, red.) in een smeltkroes van nationaliteiten. Eenmaal actief in groen onderwijs viel het hem op hoe gering de culturele diversiteit daar is. "Een gemis voor

het onderwijs", stelt hij. Toch is hij hoopvol voor de toekomst. "De instroom van niet-westerse leerlingen in het mbo is gestegen van zes procent naar twaalf procent. In het vmbo is de groep niet-westerse leerlingen veertig procent groter dan in 2008." Deze ontwikkelingen betekenen volgens hem dat scholen zich goed voorbereiden op culturele diversiteit. Hoe dat kan, werd duidelijk tijdens de workshops.

Roze Netwerk

Is groen onderwijs sociaal veilig voor iedereen? Is seksuele diversiteit bespreekbaar? Om de zichtbaarheid en acceptatie van seksuele diversiteit in groen onderwijs te vergroten, lanceerde KKIG tijdens de manifestatie het Roze Netwerk. Amin Michel vertelde waarom het Roze Netwerk er is en hoe het te werk gaat.

Kies Kleur in de Kast

'Achterwerk in de kast' was jarenlang een succesvol televisieprogramma van de VPRO waarbij kinderen hun zegje konden doen. Mimoun Ouled Radi (bekend van Dancing on Ice en Shouf Shouf Habibi) was benieuwd hoe KKIG uitwerkt in groen onderwijs. De bezoekers die dat durfden, konden hun zegje doen voor Kies Kleur in de Kast. Dat leverde originele filmfragmentjes op die binnenkort te zien zijn op de website van KKIG.

Bekijk hier de projecten die niet wonden



Bekijk de filmpjes van de winnaars van vorig jaar (ook te zien op de homepage van Kies Kleur in Groen)



Nordwin
College in
Sidi Ifni

Wie is
de homo

TEKST: GERRIT STRIJBIS

Winnaar Kies Kleur in Groen Award Externe oriëntatie

stoas | **Vilentum**
WAGENINGEN | HOGESCHOOL

Vruchtbare samenwerking - Stoas Wageningen | Vilentum Hogeschool (hbo)

Samenwerken loont!! Wanneer mensen uit verschillende culturen succesvol samenwerken, verdient deze uitspraak een extra uitroep teken. Twee studenten van Stoas Wageningen | Vilentum Hogeschool, Sander Wierckx en Levi van de Merbel, en de Turkse zakenman Mehmet Masmaz gaven een impuls aan een verdere samenwerking tussen het groene onderwijs en Turkse bedrijven.

Masmaz betrok de twee studenten bij de verbreding van het assortiment van zijn tuincentrum in Istanbul. De Turkse tuincentrums beperken zich hoofdzakelijk tot bloemen, struiken en planten waar hun Nederlandse collega's onder andere ook tuinmeubelen, barbecues, sculpturen en zelfs kleding verkopen.

Het onderzoek van deze studenten heeft uitgewezen dat ook Istanbul rijp is voor deze producten. Dit is conform de verwachting van stagebegeleider Toon van der Ven: "Vergelijk het bruisende Istanbul met zestien miljoen inwoners maar met Manhattan. Een dynamische stad met een groeiende welvaart."

De zakelijke mogelijkheden noemt hij bemoedigend, maar de aanpak, begeleiding en ervaringen van zijn studenten spreken nog meer tot zijn verbeelding. Zo kregen zij volop hulp van particulieren en overheidsinstanties. Van der Ven: "Hoewel het Engels van sommige Turken nog te wensen overlaat, zette iedereen zijn beste beentje voor". Dat zijn studenten na een korte stoomcursus hun gastheren een mondjevol Turks konden presenteren, droeg eveneens bij aan de hartelijke verhoudingen.

Van der Ven gelooft dat deze succesvol verlopen stage bijdraagt aan een uitbreiding van de contacten tussen groene opleidingen en het Turkse bedrijfsleven. Van

der Ven: "Het succes van onze studenten verlaagt de drempel voor Turkse jongeren voor Stoas Wageningen." De inmiddels gestarte samenwerking met het Doğa Koleji in Istanbul, een school voor primair en voortgezet onderwijs met affiniteit met de natuur, draagt hier eveneens aan bij.

Stoas Wageningen | Vilentum Hogeschool

Contactpersoon: Toon van der Ven

E-mail: t.van.der.ven@stoasvilentum.nl

Telefoon: 06-10841561



TEKST: GERRIT STRIJBIS

Winnaar Kies Kleur in Groen Award Kies Kleur in de Klas

Anders leren kijken - Edudelta College Barendrecht (mbo)

Met gesloten ogen genieten ze van de Griekse zon. Ze slaan het zand van zich af, kijken op en zien witte huisjes met blauwe deuren en kozijnen. Sommige leerlingen herkenden deze karakteristieke kleur en associeerden die met hun vakantieherinneringen. Ze wisten echter niet dat Grieken blauwe verf gebruiken om warmte af te weren.

Dankzij een workshop over het thema kleur kennen de 35 leerlingen Flower & Design van de mbo-vestiging Barendrecht van Edudelta College inmiddels de diepere achtergronden van blauw en andere tinten. De les over kleuren maakte deel uit van een serie van acht workshops in twee dagen. Extra kennis over de achtergronden van zintuiglijke waarnemingen bepaalden een groot deel van het programma”, vertelt hun docent Corrola Joosen.

Zo stonden de achtergronden van geuren, songteksten en handschriften ook op de agenda. Joosen blikt tevreden terug: “Onze leerlingen hebben anders leren kijken.”

Een leerling bracht dit treffend in de praktijk. Tijdens haar vakantie hadden de afgezaagde kiekjes van zon, zee en strand plaatsgemaakt voor foto's die iets over het leven en de mensen zelf vertelden. Die houding ziet Joosen inmiddels terug in de benadering van mensen uit andere culturen: “Onbekend is niet langer onbemind,

maar interessant.

De veranderde opstelling ziet ze ook terug bij het gebruik van materialen. Tijdens een workshop vervaardigden haar leerlingen kralen uit oude tijdschriftpagina's. Hiermee imiteerden ze Afrikaanse vrouwen die zich geen bezoek aan de juwelier kunnen veroorloven. Joosen: “Zo maakten ze kettingen uit afval. Dat is niet alleen leuk en leerzaam, maar leert je vooral anders naar materiaal kijken.”

Edudelta College
Locatie: Mbo Barendrecht
Contactpersoon: Corrola Joosen
E-mail: c.joosen@edudelta.nl
Telefoon: 06-24530640





Jared Hiwat

Jared is onderwijsconsultant bij HI 5 (landelijk) in Amsterdam en Rotterdam. Hij is betrokken bij arbeidsmarktvoorbereiding en gespecialiseerd in jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hij kan ondersteunen bij werving, praktisch onderzoek of ingezet worden als klankbord of gastdocent.

Lees hoe je Jared voor je eigen organisatie kunt inzetten op www.kieskleuringroen.nl de mensen - focusgroep

TEKST: GERRIT STRIJBIS

Winnaar Kies Kleur in Groen Award Kies Kleur in de Klas



Ontmoet de ander - AOC Terra Eelde (vmbo)

Mensen met een andere huidskleur zijn gestoord, buitenlanders met andere gewoontes gek en homoseksuelen verknijpt. Kortom, pubers vellen een messcherp oordeel over iedereen met een afwijkend uiterlijk of leefpatroon. “We merken vooral dat leerlingen uit het derde leerjaar hooguit de gemiddelde Nederlander tolereren”, vertelt Els de Ruijter, directeur van de vmbo-locatie Eelde van AOC Terra.

Om deze leerlingen kennis te laten maken met mensen uit een andere leef- of denkomgeving staat er jaarlijks een week op het programma waarin het gangbare rooster plaatsmaakt voor andere activiteiten. De Ruijter: “Tijdens deze week ontmoeten ze allerlei mensen met een andere achtergrond met als doel hun begrip voor anderen te vergroten.”

Het weekprogramma begint met uitleg over artikel 1 van de Grondwet waarin naar voren komt dat alle mensen gelijk zijn. Vervolgens verzorgt de school excursies naar onder andere asielzoekerscentra, instellingen voor gehandicapten en moskeeën. Ook komen er mensen

naar de school om hun leefwijze en vaardigheden aan de vmbo'ers te tonen. Zo maakten leerlingen tijdens kooklessen kennis met de Portugese-, Turkse- en Namibische keuken. Daaruit bleek dat liefde nog steeds door de maag gaat. De Ruijter: “Sommigen nemen zelfs het recept mee om het thuis nog een keer te proberen.” De Ruijter stelt dat leerlingen allemaal terugkijken op een week met bijzondere ervaringen. Leerlingen genieten van de bezoeken, contacten en evenementen. Ze oordelen milder en tonen meer begrip. Of deze genuanceerde opstelling een leven lang stand houdt, durft De Ruijter niet te zeggen: “Deze week is geen druppel maar een kopje water op een gloeiende plaat. Als school leveren wij een kleine bijdrage aan de strijd tegen vooroordelen.” ■

AOC Terra

Locatie: Vmbo Eelde

Contactpersoon: Els de Ruijter

E-mail: e.deruijter@aocterra.nl

Telefoon: 050-3091625



Groen onderwijs



Blikvanger op vmbo-beurs Spots on Jobs

Hij valt direct op als je de grote Fokkerterminal inloopt aan de rand van Den Haag. Pal voor het podium, een stuk hoger dan de rest en vooral heel kleurrijk en groen: de stand van groen onderwijs bij de banenbeurs voor vmbo'ers Spots on Jobs. En druk is het er ook. Voor de tafel van Gülsen Yaslar is het dringen geblazen. Zeker twintig meisjes en -ja echt- een stuk of vijf jongens staan te wachten om een mooie bloemcorsage te mogen maken. Het grootste deel van de meiden draagt een hoofddoekje. Spots on Jobs is in alle opzichten een stedelijke beurs: de bezoekers zijn ruim zeventuizend vmbo-leerlingen uit de omgeving van Den Haag. Meer dan de helft is van niet-westerse afkomst.

TEKST: MIRJAM KUGGELEIJN | FOTOGRAFIE: ESTHER WOUTERS

“De belangstelling voor groen is wel eens anders geweest”, vertelt Gertrude van den Brink. Als ‘Kies Kleur in Groen’ - projectleider van het Wellantcollege is zij betrokken bij de deelname aan Spots on Jobs. “Het eerste jaar stonden we samen met Aequor met een gewone stand aan het begin van de beurs. De leerlingen holden ons toen letterlijk hard voorbij. Het was echt heel moeilijk om ze zelfs maar over groen te laten nadenken. Het kwam niet in hun belevingswereld voor, ze waren er gewoon allergisch voor. Het jaar erna hadden we meer

stapeltje arbeidsmarktkaarten is ook aardig geslonken. Het beursconcept is voor het eerst uitgeprobeerd bij Skills Masters, een grote landelijke beroepenbeurs die elk jaar plaatsvindt in Rotterdam. De stand is een combinatie van aantrekkelijke, aansprekende en vooral herkenbare beelden: ‘Groen is overal in jouw stad’. Wellantcollege Rijswijk heeft dit jaar onder leiding van docent Ad van Riel nog voor een extra toevoeging gezorgd. In het midden staat nu een gigantische boom, gemaakt van gerecycled materiaal, aangekleed door zijn Designleerlingen. Ook de nieuwe Foodopleiding is prominent aanwezig. Docente Miranda Reuvers heeft voor diverse doe-activiteiten gezorgd. Maak kennis met de wereld van Food door smurfenblauwe drankjes te proeven in de sapbar, maak jezelf mooi in het hoekje van Indoor Design, raad welke voedingsproducten je handen voelen.

‘In het begin holden de leerlingen ons hard voorbij’

doe-activiteiten op de beurs. Dat werkte al iets beter. Daarom hebben we dit jaar gekozen voor een opvallend beursconcept met veel activiteiten. Ook hebben we steun gezocht bij de organisatie. De plek waar we nu staan is optimaal. En geweldig dat bedrijfsadviseurs van Aequor ons dit jaar tijdens drie dagen kwamen versterken. Bij een verlichte balie kunnen docenten en ouders alle informatie krijgen over de perspectieven op de groene arbeidsmarkt. “Zeker in deze tijd komen daar toch veel vragen over” zegt Adri Dekker van Aequor. Zijn

Maar ook maak je eigen tuinontwerp en ontdek de wereld van bloemen bij de Flowerdesign-miniworkshop. Die laatste krijgt een vervolg in een ‘volwassen variant’. Er worden persoonlijke uitnodigingen uitgedeeld. Belangstellende leerlingen kunnen met hun ouders of vriendinnen deelnemen aan een gratis vervolgworkshop van Kies kleur in Groen-rolmodel Gülsen Yaslar. Zij ver-



‘Over groene opleidingen valt nog steeds een hoop uit te leggen’

telt ook over haar succesvolle onderneming. En natuurlijk zal deze activiteit plaatsvinden tijdens de open avond van MBO Rijswijk, een mooie kans dus om breder kennis te maken met groene beroepsopleidingen. Het loopt storm met de aanmeldingen hiervoor. Ook de intekenlijsten waarop decanen en docenten zich kunnen opgeven voor diverse activiteiten van Wellant College, variërend van gastlessen, lesmateriaal, proefstuderen, bedrijfsbezoeken tot een ontwerpwedstrijd, vinden gretig aftrek. “Tja”, zegt Gertrude, “als Mohammed niet naar de berg komt, komt de berg wel naar Mohammed”.

Sociale Media

Lisanne Hoornweg, regionaal Marketing & Communicatiemedewerker van Wellantcollege, staat trots te kijken naar de hordes leerlingen die een foto komen ophalen in de stand. Ze legt uit hoe het werkt. In samenwerking met evenementenbureau Van Nieuwenburg is een idee uitgewerkt om sociale media te benutten. “Zij lopen over de beurs, delen kaarten uit en vragen aan groepjes leerlingen of ze op de foto willen. Die foto kunnen ze even later ophalen bij de groene stand. De foto wordt ter plekke op een sticker geprint en die krijgen de leerlingen mee naar huis. Hij zit geplakt op een heel leuk kaartje met de info van Wellantcollege. De foto’s worden dezelfde avond op de Facebookpagina van Wellant Rijswijk geplaatst, waar leerlingen opgeroepen worden zichzelf te taggen”. Achteraf zal blijken dat deze pagina enorm goed bezocht is. “Dit gaan we er dus volgend jaar zeker in houden”, lacht Lisanne.

Zoektocht naar de juiste formule

Het is best een zoektocht geweest voor Wellantcollege: hoe benader je de stedelijke, vaak niet-westerse leerling. Bij hen zijn de vooroordelen over werken in de groene sector (vies, eentonig en slecht-betaald werk) nog sterker aanwezig dan bij andere leerlingen. Terwijl er veel werk is in de sector, ook in de stad. De opleidingen zijn zo divers, dat er voor iedereen wel wat wils is.

“Het helpt heel erg dat de standbemanning een afspiegeling is van de stedelijke samenleving. Dan herkent de leerling zich hierin”, zegt Mohamed Hacene. Hij is rolmodel voor Kies Kleur in Groen en samen met Gülsen door Wellantcollege ingezet om de leerlingen aan te spreken. En dat werkt. Leerlingen stappen makkelijk op hen af en andersom ook. Mohamed vertelt dat er wel een hoop is uit te leggen over de opleidingen. Wanneer duidelijk is dat het niet alleen gaat over koeien en boeren, wat is groen dan wel en op welke manier kan het interessant zijn voor hen? Dat Spots on Jobs effect heeft, merkt de Wellant-vestiging mbo Rijswijk op de open dagen. Ongeveer de helft van de bezoekers kent de school van een eerder bezoek aan de banenbeurs.

Eerste leerlingen met een hoofddoek

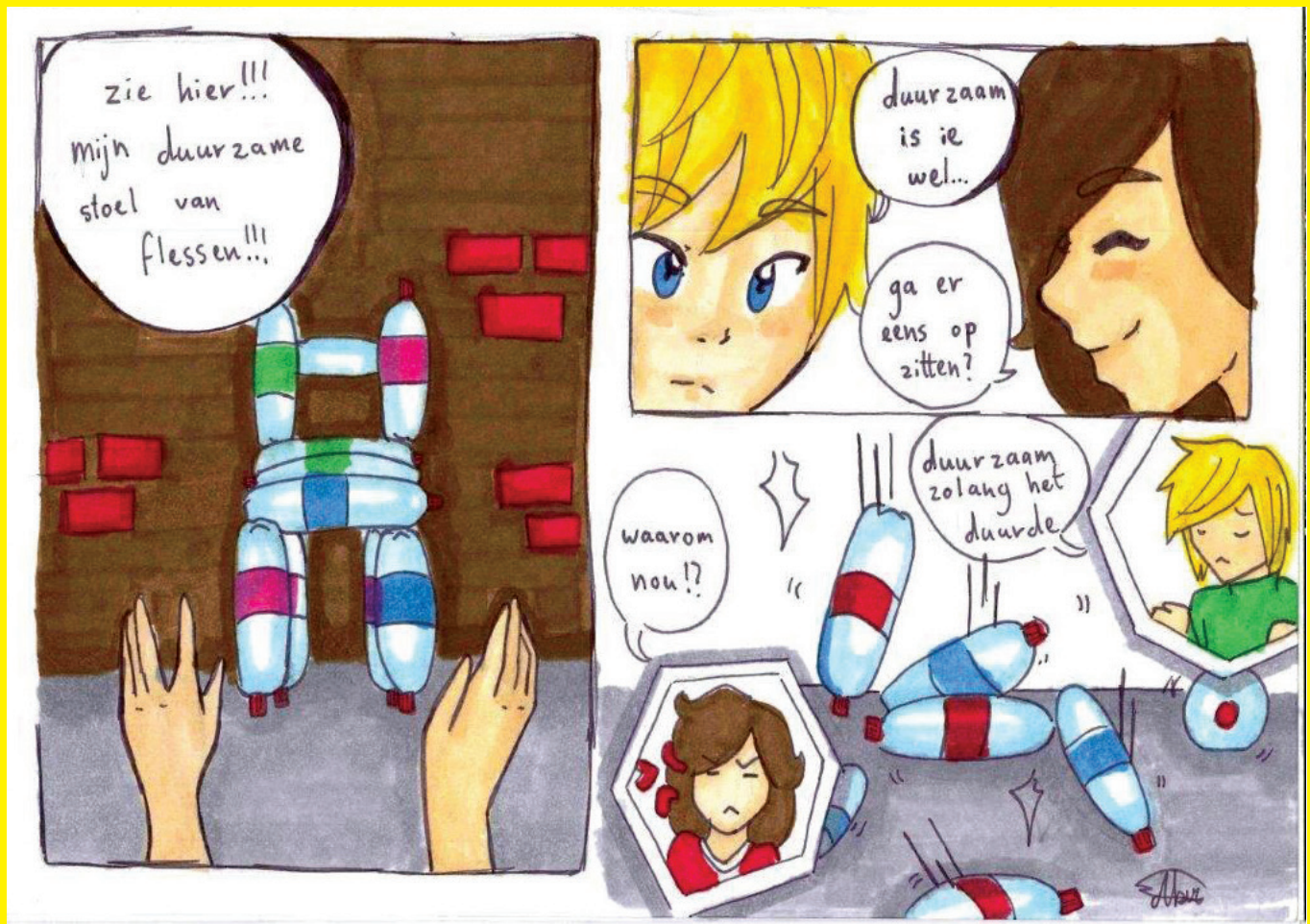
Mirjam en Sanne Tahiri en Mariam Sealiti maken hennepatoeaes op de handen en armen van de jonge vrouwelijke bezoekers van de beurs. Ze zijn derdejaars mbo-studenten ‘Indoor Design’. Terwijl iedereen wordt beschilderd, kunnen ze gelijk mooi vertellen over hun opleiding. Er valt een hoop uit te leggen over ‘Indoor Design’. Allereerst moeten ze vaak duidelijk maken wat het met groen te maken heeft. Daarna dat de opleiding over meer gaat dan alleen huizen inrichten. Ze kleden evenementen aan, geven adviezen, kortom, heel erg leuk en afwisselend werk. Het enthousiasme straalt ervan af. Ze hebben het dan ook erg naar hun zin op school. De sfeer is erg goed en dat ze behoren tot de weinige leerlingen met hoofddoek, was en is nooit een issue. Sanne volgde eerst een juridische opleiding, maar toen ze bij haar jongere zusje zag hoe leuk haar opleiding was, besloot ze over te stappen naar de opleiding bij Wellantcollege. En waar hoorden zij voor het eerst over het bestaan van de school en deze opleiding? Inderdaad, bij Spots on Jobs. ■

Bekijk het filmpje dat Wellantcollege maakte over de beurs:



Cherry Blossom

Cherry Blossom is getekend door **Abir**. Abir is achttien en zit in de tweede klas van het MBO Mediacollege in Amsterdam. Na schooltijd helpt ze in de bakkerij van haar ouders. Later wil ze striptekenaar worden. Ze tekent Cherry Blossom al vijf jaar. Voor het Kies Kleur in Groen Magazine ontdekt Cherry de werelden van het groene onderwijs. Abir geeft daar met haar tekeningen haar eigen invulling aan.



Cheyenne Lacroes

Cheyenne is voor dit jaar met APS International, Stoas Hogeschool, B4concepts een studiereis naar de ABC-eilanden aan het voorbereiden. De reis is geschikt voor iedereen die betrokken is bij internationale stages, culturele diversiteit en/of veelkleurig ondernemerschap in het groene onderwijs en specifiek meer wil weten over de sociaal-culturele aspecten van Antillaanse Nederlanders.

Lees hoe je Cheyenne voor je eigen organisatie kunt inzetten op www.kieskleuringroen.nl de mensen - focusgroep

"Een bloem kun je verzorgen, maar hij groeit uit zoals hij wil"

Deze slogan bedachten leerlingen van een groene vmbo. Ze was onderdeel van de "Schoolvisite", een werkvorm van EduDivers waarmee leerlingen aan hun eigen school advies uitbrengen over veiligheid en seksuele diversiteit.

Wij geven trainingen aan directeuren, docenten, vertrouwenspersonen en leerlingen. Daarnaast zijn wij gespecialiseerd in advies voor cultuurverandering op school rondom seksuele diversiteit.

eduDivers kenniscentrum voor onderwijs en seksuele diversiteit
www.edudivers.nl | info@edudivers.nl | 020 4288073

colofon

Kies Kleur in Groen is een landelijk programma van alle AOC's, de Vereniging Buitengewoon Groen, Stoas Hogeschool en Aequor. Wageningen Universiteit en het Hoger Agrarisch Onderwijs onderschrijven de doelen van Kies Kleur in Groen. Kies Kleur in Groen wordt ondersteund door het ministerie van EZ, de AOC Raad en FORUM instituut voor multiculturele vraagstukken.

Programmamanagement:

Hilda Weges en Esther Wouters
 Postbus 458 | 6710 BL Ede
 T 0318-648900 | F 0318-641184
info@kieskleuringroen.nl
www.kieskleuringroen.nl

Redactie Kies Kleur in Groen Magazine:

Esther Wouters (programmamanagement KKiG)
 Gertrude van den Brink (Wellantcollege en coördinatiegroep KKiG)
 FORUM instituut voor multiculturele vraagstukken
 Gerrit Strijbis (AOC Oost)
 Toon van der Ven (Stoas Hogeschool)
 Ton van den Born (Silo)
 Marjolijn van Eendenburg (AOC Raad)
 Saskia Licht (Aequor)

Eindredactie Kies Kleur in Groen Magazine:

Mirjam Kuggeleijn (AOC Raad)

Fotografie:

Marion Klerken
 Ton van den Born
 Eshter Wouters
 Mirjam Kuggeleijn
 Studenten

Concept en vormgeving:

YON-Vormgeefwerk

Drukwerk

Torendruk

ISSN nummer: 2211-2251

© 2013 Kies Kleur in Groen Magazine verschijnt twee keer per jaar in een oplage van 4.000 exemplaren. Overname van teksten is toegestaan onder bronvermelding en met toestemming van de redactie.

**Ons Klimaat
Ieders Lucht
Samen Duurzaam
Mijn mobiliteit**

Vier goed bruikbare lespakketten voor het Voortgezet onderwijs over luchtkwaliteit, klimaatveranderingen, duurzaamheid en duurzame mobiliteit met 25 tv-films op DVD!

Te bestellen via:
info@milieucentrum.rotterdam.nl

Bekijk de filmpjes ook op:
www.iederslucht.nl

rmc
 rotterdams milieucentrum
www.milieucentrum.rotterdam.nl



Win een iPad!

Het Kies Kleur in Groen Magazine doet een lezersonderzoek. Wij willen graag weten wat u van het magazine vindt en of we er mee door moeten gaan. Is het nuttig voor uw werk?

Het lezersonderzoek kunt u online invullen op www.aocspiegel.nl. Hiervoor heeft u een code nodig. U kunt deze aanvragen bij mirjam.kuggeleijn@aocraad.nl. Het invullen van de online enquête neemt ongeveer 5 minuten in beslag.

Onder de deelnemers verloten we een iPad!



Lid worden van het Kies Kleur in Groen Magazine?

U ontvangt dit magazine nu bij uw Vakblad Groen Onderwijs, via uw onderwijsinstelling of de bedrijfsadviseur. Maar het is ook mogelijk om een abonnement te nemen op het magazine. Bijvoorbeeld omdat u het liever thuis wilt ontvangen. Of omdat u wel betrokken, maar niet rechtstreeks verbonden bent met het groene onderwijs. In dat geval kunt u een abonnement aanvragen bij Marleen Jacobs via marleen.jacobs@aocraad.nl. Er zijn geen kosten aan verbonden.